

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Sreda, 28. avgust 2013 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpisite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. naloga

Janko in Metka sta uspešna učenca. Kadar kontrolno nalogo pišeta odlično, sta zadovoljna, ob neuspehu pa doživljata različna čustva. Janko ima oči izbuljene, pesti stisnjene in učitelja ocenjuje kot krivičnega. Metka premišljuje samo to, kako veliko se je učila, in zdi se ji, da ne bo nikoli dobila višje ocene. Tiho sedi, ustnice se ji rahlo tresejo. Gre ji na jok.

- 1.1. Opredejte pojem čustvo. Iz besedila ugotovite, katero temeljno čustvo doživlja Janko in katerega Metka. S katero metodo opazovanja proučujemo doživljajanje čustev? (4 točke)

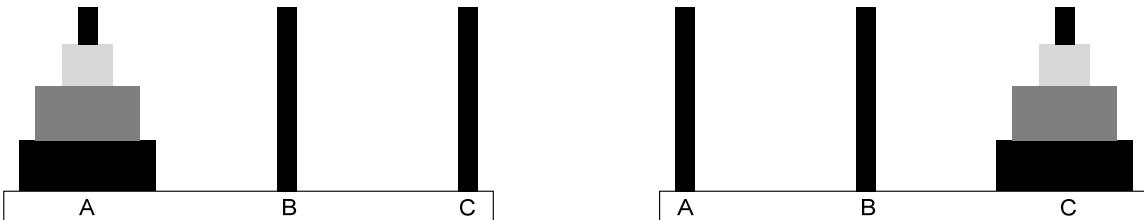
1.2. Navedite še drugi dve temeljni čustvi. Vsako od obeh čustev ponazorite s primerom, iz katerega bo prepoznanen opis govorce telesa (tri elementi), ki ga izraža učenec pred pisanjem kontrolne naloge. S katero metodo opazovanja proučujemo učenčovo govorico telesa? (4 točke)

1.3. Presodite in pojasnite pomen (funkcije) čustev v vsakdanjem življenu. (4 točke)

2. naloga

Med brskanjem po spletu mladostnica odkrije miselni problem Hanojski stolp. Pri enostavni različici miselnega problema je navodilo tako: »Premakniti morate tri ploščice iz položaja A v položaj C. Naenkrat lahko premaknete le eno ploščico, pri tem pa nikoli ne smete položiti večje ploščice na manjšo.« Mladostnica se loti reševanja problema tako, da premakne najmanjšo ploščico iz položaja A v položaj C, nato premakne ...

Slika 1: Začetno in končno stanje enostavne oblike problema Hanojski stolp

(Vir: Kompare, A., idr. (2011). *Psihologija: Spoznanja in dileme*. Ljubljana: DZS, str. 102)

- 2.1. Pri reševanju miselnega problema iz besedila naloge uporablja mladostnica strategijo postopne analize. Opišite jo (dve značilnosti). Poimenujte še drugi dve (osnovni) strategiji reševanja miselnih problemov. (4 točke)

2.2. Vsako od dveh poimenovanih strategij reševanja miselnih problemov opišite in ponazorite s konkretnim primerom reševanja miselnega problema v življenju mladostnika. (4 točke)

2.3. Presodite dejavnike, ki vplivajo na izbiro strategije reševanja miselnega problema, in svoje presoje utemeljite. (4 točke)

3. naloga

Tilen si pri pouku redko zapisuje snov in se navadno zanaša na to, da si bo zapiske sposodil od kakšne sošolke. Razred ima za ponedeljek napovedano pisno ocenjevanje znanja iz kemije in Tilen je šele v nedeljo popoldan poklical sošolko Zalo, če lahko pride k njej po zapiske. Zala ima slabe izkušnje iz preteklosti, ko ji Tilen ni pravočasno vrnil zapiskov, zato je njegovo prošnjo zavrnila z obrazložitvijo, da mu jih ne more posoditi, ker se sama še ni vsega naučila.

- 3.1. Zala se je vedla proindividualno. Opredelite to vrsto vedenja ter opišite razliko med asertivnim in egoističnim vedenjem, ki sta dve izmed oblik proindividualnega vedenja. Navedite še tretjo obliko proindividualnega vedenja. (4 točke)

3.2. Vse tri oblike proindividualnega vedenja ponazorite s primeri vedenja oseb v družini. Vsak primer naj se nanaša na eno obliko vedenja. (4 točke)

3.3. Presodite, kakšen je lahko vpliv proindividualnega vedenja na medosebne odnose, in utemeljite svoje presoje. (4 točke)

4. naloga

Ko pišem kontrolko, me je strah, da bom dobil/-a slabo oceno.
(Obkrožite črko pred ustreznim odgovorom.)

- A Popolnoma drži.
  - B Skoraj vedno drži.
  - C Ne morem se odločiti.
  - D Skoraj nikoli ne drži.
  - E Nikakor ne drži.

- 4.1. Opredelejte ocenjevalno lestvico. Kaj je značilno za opisno ocenjevalno lestvico? Poimenujte še dva tipa ocenjevalnih lestvic. (4 točke)
  - 4.2. Ponazorite poimenovana tipa ocenjevalnih lestvic, vsakega z enim primerom. Primera naj se nanašata na stališča do mature. Opišite oba tipa ocenjevalnih lestvic. (4 točke)
  - 4.3. Stališča lahko raziskujemo tudi z intervjujem in vprašalnikom. Presodite prednosti in pomanjkljivosti teh dveh tehnik. (4 točke)

Prazna stran